

Forfatter: Lange, Julius Henrik

Titel: BREV TIL: Kleisdorff, Letzer FRA: Lange, Julius Henrik (1873-01-14)

Citation: Lange, Julius Henrik: "BREV TIL: Kleisdorff, Letzer FRA: Lange, Julius Henrik (1873-01-14)", i *Breve fra Julius Lange*, Nordiske Forlag, s. 58. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002320804-000-shoot-L0023208040000039.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Julius Lange

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Lange, Julius Henrik, *Breve fra Julius Lange,*

TIL ADJUNKT L. KLEISDORFF (i

Aarhus

).

Kbhvn., 14. Jan. 1873.

Kære Kleisdorff!

Tak for Deres venlige Brev! Jeg finder, at det er en udmærket god Idé af Dem at ville lære Aarhusianerne noget om Rafael, og at De fortjener Tak derfor. Man tør vel ogsaa forudsætte, at der findes saa mange dannede Folk i Aarhus, at Æmnet forud har nogen Tiltrækningskraft.

Maa jeg — som skal være den erfarne — gøre en Bemærkning om Brugen af Afbildninger til Forelæsninger. s. 59 Efter min Erfaring have de fleste af Tilhørerne slet ikke gjort sig klart, at det kun er Afbildninger, hvis Troværdighed i det hele og i det enkelte man kan stole paa — navnlig Fotografier —, som skulle og kunne være Genstand for Kunstnydelse, og at det andet kun har Værdi som Signalement, som Illustration. Folk give sig undertiden af med at finde smaa Træsnit i trykte Bøger o. desl. skønne, fordi det skal være »af Rafael«, og blive mistænksomme enten mod deres egne Øjne — hvis de ere beskedne — eller mod Rafael — hvis de ere ubeskedne —, naar de ikke kunne finde den lovede Skønhed. Viste man dem Rafaels Originaler, vilde Forlegenheden være forbi, og de vilde selv sé, hvad den Slags Gengivelser ere værd; men naar de ikke have set dem, løbe de let sur. Hvis denne Betragtning er faldet Dem selv ind, saa undskyld dens Overflødighed her i Brevet!

Det er dog ellers forskrækkeligt, som De er beskeden! Jeg tænkte, Bjørnbak havde havt en heldigere Indflydelse paa Dannelsen af Deres Aand. Der er noget provinsialistisk ved en saadan Beskedenhed; her i Kongens København gøre vi ikke i den Vare, men gøre og leve i og af Ubeskedenhed. Det er mig ikke muligt at se Deres Mangel paa Berettigelse til at tale om Rafael. Det forekommer mig snarere, at De har en Slags Forpligtelse til at udbrede Kulturen der, hvor De er.

At de gamle Kunstnere ere større end de nye Kunstnere, er jo noget, som man har lært udenad lige siden sin tidligste Ungdom. Jo mere jeg lærer at kende af gammelt og nyt, des tiere griber jeg mig i Forbavselse over ligesom at opleve og selv gøre den Erfaring, at det i det hele og store er sandt og forholder sig rigtigt, selv om vor Tid ikke er blottet for et og andet fortrinligt. Har De set nogen Kvinde, hun være saa fin og fornem og dannet hun være vil, som ikke ligefrem ser simpel ud i Sammenligning med Mona Lisa paa Leonardos Portræt i Louvre? Hvis en florentisk Borgerkone virkelig har set saaledes ud Aar 1500, saa er det en fatal Omstændighed, at Verden er saaledes i Dekadence. Eller stikker Sagen i Leonardos Øjne, saa er det en meget slem Omstændighed, at vi ikke have en Leonardo til at vise os, at vore Borgerkoner se ligesaa godt ud. I hvert Fald maa der være en forbandet Dekadence paa en eller anden s. 60 Maade! Men det er jo i Grunden noget, man ikke kan tage saa roligt, men som man kunde rive sig i Haaret over. Bare ikke Bjørnbak tager os tilsidst!

Deres hengivne

Jul. Lange.